

Paspoort a.u.b., iets gedronken of drugs?



Zonder aanwijsbare reden gecontroleerd worden, keer op keer, maakt de meeste mensen wel een beetje ambetant.

Op uw handen staan kijken is ook zo één van die zenuwachtigheidsmakers, pipi doen schouder aan schouder kan...

Een paar maanden geleden

werd ik door twee agenten met een vlamme salami aan de kant gezet. De ene deed teken om mijn raam te openen met een zwengelbeweging zoals bij een Lada, de andere ging langs de passagierskant staan en keek mijn interieur af. Plots kwam de eerste snuffelend naar de raamopening en zei: *"Papieren, iets gedronken of drugs?"* Wetende dat mijn papieren in het zakje achter mijn zetel zitten, wou ik uitstappen maar ik kreeg de kans niet want het opperhoofd riep: *"Blijven zitten, handen op het stuur!"* Toen ik zei waarom ik moest uitstappen, zei hij tegen zijn collega: *"Meneerke steekt zijn papieren niet zoals iedereen in zijn handschoenkastje. En waarom niet??"* Zijn collega antwoorde net wat ik wou zeggen en dat was niet naar de zin van zijn baas: *"Voor de veiligheid chef, want hoeveel papieren zijn er al niet vlug gestolen uit het kastje? Zelfs aan de rode lichten... ."* Ai, 1-0 voor mij.

De agent naast mij liep rood aan en trok met mijn papieren naar de koffer en eiste dat ik die open deed. Veel lag er niet in, maar direct volgde er commentaar: *"Haha, meneer werkt achter zijn uren in de hofkes."* Ik wist 'begot' niet waar hij dat haalde maar hij verduidelijkte: *"Wat zie ik daar, een schopke, emmerke met aarde en een raakske! Leg dat eens uit!"*

Zijn collega keek de andere kant op en ik voelde dat de 2-0 erin zat. Ik zei dat ik van het kerkhof kwam en bloemen had geplant bij mijn ouders. Bingo, stoom uit zijn neusgaten. Maar hij gaf niet af en vroeg hoeveel boetes ik al gekregen had.

Ik dacht na en antwoorde: "Eén in 1991 en dan geen meer." Hij lachte en ging met mijn pas naar zijn pc in de camionette.

De jongere die bij mij stond zei: *"Sorry, het is zijn dagske niet. Maar ik ken u van het A.Vi.Bo.-blad bij mijn vader, hij is ook vinkenier."* Terug stappend naar ons broebelde de chef iets en zei: *"1991? Nie liegen hé man, 't was 1990. Hier zijn uw papieren en vertrekt maar. Guido, hou dienen Volvo maar tegen want zijn lichten branden... ."*

Ik was 'pissig' en ambetant en dacht waarom al die energieverpilling met als resultaat: één kwade, één gefrustreerde en één die er niets kon aan doen.

Waarom vertel ik dit nu?

Wel dit was nog maar klein bier in vergelijking met wat de mensen al jaren te verwerken kregen in een dorp in 'de Vlaanders'. Het moet in 1950 geweest zijn en de naam was 'Uitweist'. Ja, rare naam, maar niet zonder reden. De oorlog was daar nooit geëindigd... of opnieuw begonnen; vier heerschappen terroriseerden het hele dorp.

Eerst was er de burgemeester, eigenaar van de meeste velden, weiden en bossen. Die woonde de meeste tijd van het jaar in Gent, maar twee maal per jaar kwamen zijn vrienden uit Brussel en Gent jagen bij hem. Overal moest er een overdaad aan wild en vogels zijn zodat ze naar believen konden knallen. Stropers en vogelvangsters waren zijn grootste vijanden en het mocht iets kosten om deze van zijn domeinen weg te houden. Alle middelen waren goed, geweld was niet verboden! Om zijn doel te bereiken had hij gekozen voor de continue onderdrukking, geleerd van zijn vrienden uit Duitsland, hoho. Daarvoor had hij drie vakmensen onder de arm genomen, meer zonderlingen eigenlijk.

Boswachter 'Lange Jerome' had hij uit Brussel over laten komen: een wreed 'menneke', Ket van een meter negentig, grote moustache, altijd in combatpak en hoedje met pluim. Hij intimideerde iedereen, liep dag en nacht in de velden en bossen en viel onaangekondigd bij de mensen binnen; om de vogels te tellen bij de vinkeniers en bij de 'vermoedelijke stropers' de kelder en koterijen te doorzoeken. Niemand durfde te reageren.

Hij was niet alleen bij de invallen want de tweede volgeling van de burgemeester was de champetter, het voetmatje. Hij was in het verkeerde land geboren en noemde niet voor niets 'Frans' of beter 'der Franz'. Om indruk te

maken op zijn baas en collega controleerde hij iedereen en overal. Tientallen keer per dag riep hij: "Paspoort, snel!" Maar wie had er die tijd zijn paspoort bij? Boeren al zeker niet. 's Avonds stond hij verdoken opgesteld aan de cafés en pakte iedereen die nog meer dan zichzelf naar de drank rook.

Als laatste schakel was er de pastoor die nog in het krijt stond bij de burgemeester want door hem hingen de klokken nog in de toren. 'Den Duits' had ze niet mee genomen om kogelhulzen te maken. Hij was de 'mol' in het gezelschap en moest via zijn functie als herder de schapen uithoren en alles melden aan de twee 'kampoversten'. Zelfs in de biechtstoel haalde hij de pieren uit de neus van de gelovigen, of beter de goedgegelovigen.

De mensen waren het beu, stinkende beu en de vinkeniers namen het voortouw en hielden een geheime vergadering in hun lokaal op een zondag van 10 u tot 11 u. Want dan zaten de schavuiten op de eerste rij in de hoogmis, één op het podium. Aan de toog zat zoals iedere zondag 'meneer Romain', een deftige vriendelijke heer die iedere zondag zijn moeder - wonende in Gent maar van geboorte van het dorp - naar de hoogmis bracht. Hij hoorde het gesprek van de vinkeniers en zag dat ze geen oplossing vonden om de martelingen te stoppen. Iets voor het einde van de mis kwam hij naar de 'ronde tafel' en zei: "*Sorry mannen dat ik stoer maar ik heb een oplossing. Geef me een week en we komen in actie. Geen geweld, geen rumoer, vertrouw me, ik contacteer de voorzitter.*" Amai, dit had indruk gemaakt bij mannen van 'de witte brigade 2.0'. Ze waren stil en dankbaar en vertrokken langs de achterdeur vóór de misgangers buiten kwamen, ge weet waarom.

De man was van zijn woord en vroeg aan de voorzitter of hij zijn huis dat recht over het gemeentehuis stond mocht gebruiken. Hij of zijn vrouw moesten niets doen. Of toch wel: zorgen dat er 's avonds koffie, brood, bier en kaas was. Afspraak komende maandagavond bij het donkeren.

"Wa was dat?", dacht de voorzitter. Maar meneer Romain legde het hele plan uit. Vrijdagvoormiddag: de pastoor zit in zijn biechtstoel en heeft bezoek aan zijn rechterzijde. Hij opent het roosterraamke en rammelt de gekende formule af. Een gedempte mannenstem zegt: "*Ik weet dat ik zondig als ik mijn vrienden 'de pensers' verraad, maar wat zij gaan doen is ook zonde.*" De pastoor schuift wat dichterbij met zijn oor en zegt: "*Pensers mijn zoon, bedoelt u stropers?*" De mysterieuze gast zegt: "*Ja eerwaarde, ze gaan maandag verzamelen bij*

valavond bij de voorzitter van de vinkenclub en later in de nacht gaan pensen in de bossen van de burgemeester een oude vriend van mij. Doe iets!”

En de man verdween zo snel als hij gekomen was. De pastoor heeft alles opgeslagen op zijn krakende harde schijf en weet dat zijn gloriédag gekomen is. Hij spoedt zich naar zijn twee handlangers en vertelt het verhaal uit de biechtstoel. Geen biechtgeheim, want er is geen penitentie uitgesproken. Lange Jerome en Frans staken de koppen samen. Het mocht, want corona bestond nog niet... en samen smeedden ze een plan om hen op heterdaad te betrappen. Ze planden op de zolder van het gemeentehuis hun uitkijkpost te maken om het huis van de voorzitter dag en nacht te bewaken.

Maandagavond; de twee wachters liggen aan het dakvenster van het gemeentehuis gewapend met lantarens en tweelopen. De duisternis valt en plots verschijnen er drie donkergeklede, loense figuren aan de voordeur van de voorzitter. Onherkenbaar met een kap over hun hoofd en een lang voorwerp in een jutezak gewikkeld in de hand worden ze binnen gelaten. Onze twee helden zitten al met een struisvogelei want het waren drie grote kloeke gasten op het eerste zicht. Het werd middernacht, twee uur, drie uur...vijf uur in de morgen maar niemand had de woning verlaten. Raar want langs achter konden ze niet weg. Om zeven uur houden ze het voor bekeken, de champetter gaat naar huis en de boswachter naar de portierswoning naast het kasteeltje van de burgemeester.

Voor vogelvangsters en stropers is er geen gevaar want zij weten niet dat ze gaan slapen tot de avond, mijn gedacht! Op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag speelt zich hetzelfde toneel af: drie duistere figuren gaan binnen, licht brandt de hele nacht en niemand verlaat de woning... De champetter denkt dat er daar al vijftien man gewapend binnen zit en kiest niet voor een inval. De boswachter is te moe om na te denken.

Op zaterdagmorgen komen de twee gluurders de burgemeester tegen bij het verlaten van hun uitkijkpost en deze zegt dat er tegen de middag tien jagers komen: “Belangrijke vrienden uit Gent en Brussel.” Ze kijken elkaar aan en denken hetzelfde: “Oef, een geluk dat er niet gestroopt is door die mannen.” Met kleine oogjes trekken ze met hun baas en ‘jagers van standing’, hoho, de bossen en velden in die normaliter overlopen van het wild en vogels. Maar na een uur drijven en andere jachttechnieken is er nog geen schot gelost. Nergens is een haas, konijn, fazant of vogel te zien. De burgemeester krijgt het op zijn

heupen en roept zijn kornuiten bij zich. Ze kunnen niets anders dan het verhaal van de zwarte mannen te vertellen en... de jacht wordt gestaakt en de ontgoochelde jagers gaan huiswaarts.

In het café zitten een paar vinkeniers in hun vuisten te lachen maar kennen ook de juiste inhoud van de 'truc met de drie mannen' niet, alleen het resultaat. De pastoor springt op zijn vélo en rijdt richting het kasteeltje want daar wacht de burgemeester. Dat daar niet gelachen werd kan u zich wel inbeelden en de baas beslist dat de boswachter zijn spullen mag pakken en terug naar Brussel moet. De champetter wordt gedegradeerd tot grafdelver en de pastoor moet voor twee jaar de klepels van zijn klokken inleveren.

Het waarom moet hij maar zelf vertellen! De burgervader is zo in zijn eer gekrenkt dat hij naar Gent verhuist en zich door de gemeentesecretaris laat vervangen, geboren en getogen in het dorp... bingo!

De zondag na het mirakel zit het lokaal om tien uur vol met vinkeniers die op de komst wachten van 'meneer Romain'. Want hij moet klaarheid brengen. Dat doet hij en vertelt dat hij in Gent een schouwburg heeft en ooit een stuk schreef genaamd 'De pensers'. Plots kreeg hij de inval van de drie zwarte mannen; drie acteurs uit zijn gezelschap kwamen iedere avond naar de voorzitter zijn huis, bleven er de hele nacht eten drinken en slapen. Nu en dan liep er één door het licht voor het venster...

Wanneer de twee zolderbewoners weg waren vertrokken ook de acteurs met andere kleren aan tot de volgende avond. Ze wisten dat naar hen vanop de zolder werd geloerd want de fiets van de champetter stond steeds tegen de muur. Stom, stom! Iedere nacht konden de gemeentestropers ongemoeid hun ding doen. Overdag, wanneer de 'controle' sliep, werden ze afgelost door de vogelvangsers. Op vier man na wist iedereen van de zaak maar ze zwegen in alle talen en de binnenpretjes maakten de jaren van onderdrukking goed! De helft van het wild en vogels werd terug gezet in de natuur want 'pensers' en 'vangsers' zijn mensen die perfect weten hoe ze de natuur moeten in stand houden.

Tegenwoordig noemt men dat 'de natuurlijke selectie een beetje sturen', allez... in Brussel klinkt dat toch zo! De Gentse held kreeg als dank een straat met zijn naam: 'Romain de Penserstraat' en iedereen wist waarom. Zelfs op school werd dit verhaal ieder jaar verteld. Een boswachter kwam er niet meer, want er was volk genoeg in het bos bij nacht. De nieuwe champetter was een ex-soldaat uit

WO II en bewoner van 'Uitweist'. Het dorp herleefde en er waren opnieuw kermessen, feesten en koersen. Op de zettingen waren steeds twee konijnen te winnen, 'wilde' natuurlijk. HoHo.

Tijd om te stoppen want ik ruik konijn met pruimen, morgen eet ik fazant, overmorgen vogels zonder kop. En de dagen daarna... misschien water en brood?

Lucien van Gent